

II. ÚS 12/97

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach v senáte zloženom z predsedu JUDr. Júliusa Černáka a zo sudcov JUDr. Ľubomíra Dobríka a JUDr. Jána Drgonca na neverejnom zasadnutí 27. augusta 1997 o podnete [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Mitrom, Bratislava, Rajská 10/a, vo veci porušenia jeho základného práva na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy súdom podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky konaním Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. 6 SŽ 44/96 takto

r o z h o d o l:

Právo [REDAKOVANÉ] priznané čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky porušené nebolo.

O d ô v o d n e n i e:

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) dostal 16. decembra 1996 podanie [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Mitrom, Bratislava, Rajská 10/a,

označené ako „podnet na začatie konania podaný fyzickou osobou, namietajúcou porušenie svojich práv podľa § 18 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z.“.

Predkladateľ podnetu je bývalý príslušník Slovenskej informačnej služby (ďalej len „SIS“), ktorý bol Rozkazom vo veciach personálnych riaditeľa 46. odboru SIS č. 168 zo 16. novembra 1995 prepustený zo služobného pomeru príslušníka SIS podľa § 110 ods. 1 písm. e) zákona č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov“) v spojení s § 22 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení zákona č. 72/1995 Z. z.

Rozhodnutie o prepustení zo služobného pomeru bolo [REDAKOVANÉ] doručené 17. novembra 1995 a obsahovalo poučenie o tom, ktorému služobnému orgánu SIS a v akej lehote je možné proti nemu podať odvolanie.

[REDAKOVANÉ] (navrhovateľ) podal proti rozhodnutiu odvolanie 22. novembra 1995, v zákonom určenej lehote, ale adresoval ho riaditeľovi SIS. Odvolanie bolo služobným postupom doručené riaditeľovi odboru SIS 7. decembra 1995, teda po 15-dňovej zákonnej lehote. Riaditeľ odboru SIS dôvody vedené v odvolaní preskúmal a odvolanie 12. decembra 1995 ako neopodstatnené postúpil podľa § 135 ods. 7 zákona č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov na rozhodnutie riaditeľovi SIS. Riaditeľ SIS rozhodnutím č. p. PK - 3 - 2/96 z 22. januára 1996 odvolanie ako oneskorené zamietol a potvrdil rozkaz riaditeľa 46. odboru SIS vo veciach personálnych č. 168/1995.

[REDAKOVANÉ] 15. februára 1996 podal žalobu na určenie neplatnosti skončenia služobného pomeru na Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave (ďalej len „najvyšší súd“). Najvyšší súd uznesením 6 Sž 44/96 z 27. septembra 1996 konanie o žalobe zastavil z dôvodu, že podľa ustanovenia § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku možno preskúmať iba právoplatné rozhodnutia správnych orgánov, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudli právoplatnosť.

Navrhovateľ v podnete uviedol, že najvyšší súd svojím rozhodnutím o zastavení konania porušil jeho ústavné právo na súdnu a inú právnu ochranu uvedenú v čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) tým, že nepreskúmal zákonnosť rozhodnutia a ústavné právo priznané čl. 48 ods. 2 ústavy tým, že vec verejne neprerokoval a neumožnil mu vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom. Na základe uvedených skutočností žiadal, aby ústavný súd začal konanie a vyslovil svojím rozhodnutím, že došlo k porušeniu práv priznaných čl. 46 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd podnet navrhovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí 25. marca 1997 a rozhodol o jeho odmietnutí v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti a o prijatí podnetu na konanie v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd Slovenskej republiky vyzval 27. marca 1997 na základe § 29 ods. 5 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona č. 293/1995 Z. z. Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby sa vyjadril k podnetu [REDAKOVANÉ]. Ústavný súd dostal 14. apríla 1997 list predsedu najvyššieho súdu Sekr 50/97, ktorý však neobsahoval stanovisko k podnetu a nevyjadroval sa ani k potrebe ústneho pojednávania podľa § 30 ods. 1, resp. ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. v platnom znení. Právny zástupca [REDAKOVANÉ] JUDr. Vladimír Mitro na výzvu ústavného súdu listom 9. apríla 1997 oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní.

Ústavný súd o prijatej časti podnetu [REDAKOVANÉ] rozhodol na neverejnom zasadnutí senátu.

I.

Rozhodnutia služobných orgánov SIS o prepustení jej príslušníkov zo služobného pomeru podľa § 110 ods. 1 písm. e) zákona č. 410/1991 Zb. v znení

neskorších predpisov podliehajú súdnemu preskúmaniu, pričom súd pri ich preskúmaní postupuje podľa osobitných predpisov, t. j. podľa § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (§ 141 ods. 1 a 4 zákona č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov). Právoplatné rozhodnutia služobných orgánov SIS (§ 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) podliehajú preskúmaniu súdom v rámci správneho súdnictva, cieľom ktorého je posúdiť zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), pričom predmetom súdneho konania môžu byť nielen rozhodnutia vydané v správnom konaní, ale aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo rušia oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Pri preskúmaní zákonnosti správnych rozhodnutí môže súd v správnom súdnictve postupovať tromi spôsobmi, a to jednak tak, že konanie o žalobe proti zákonnosti správneho rozhodnutia zastaví, ak sú splnené podmienky uvedené v § 250d Občianskeho súdneho poriadku. Ak tomu tak nie je a ide o jednoduchý prípad, súd rozhodne o žalobe bez pojednávania (§ 250f Občianskeho súdneho poriadku) a napokon, ak nejde o jednoduchý prípad, súd vytýči pojednávanie a na ňom rozhodne o žalobe (§ 250g Občianskeho súdneho poriadku).

V konaní o žalobe [REDAKOVANÉ] postupoval najvyšší súd prvým z uvedených spôsobov a svojím uznesením 6 SŽ 44/96 z 27. septembra 1996 konanie o nej zastavil. V odôvodnení uznesenia o zastavení konania najvyšší súd uviedol, že k nemu došlo na základe toho, že žalobca nepodal odvolanie u príslušného služobného orgánu (ktorý rozhodnutie vydal) a odvolanie bolo postúpené príslušnému orgánu až po uplynutí odvolacej lehoty, čím bol opravný prostriedok podaný oneskorene. Nevyužitím možnosti vyčerpania opravného prostriedku rozkaz vo veciach personálnych nadobudol právoplatnosť, a teda nebola splnená podmienka požadovaná zákonom pre preskúmanie rozhodnutia súdom. Skutočnosť, že odvolací orgán preskúmal nepadnuté rozhodnutie v mimoodvolacom konaní a nezrušil ho, nie je rozhodnutím vo veci samej, a preto ho súd nemohol preskúmať, ako ani právoplatné rozhodnutie I. stupňa.

Najvyšší súd ďalej uviedol, že podľa ustanovenia § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku možno preskúmať iba právoplatné rozhodnutia správnych orgánov, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudli právoplatnosť. V zmysle ust. § 250d ods. 3 predseda senátu uznesením konanie zastaví, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmavania súdom. Preto najvyšší súd konanie zastavil.

Uvedené dôvody zastavenia konania najvyšším súdom označil [REDAKOVANÉ] ako porušenie ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu priznaného v čl. 46 ústavy, ako aj porušenie práva uvedeného v čl. 48 ods. 2 ústavy v dôsledku toho, že vec verejne nerozhodoval a neumožnil mu vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom.

[REDAKOVANÉ] vo svojom podnete uviedol, že z predložených listinných dôkazov je zrejmé, že svoje odvolanie podal včas, v zákonnej 15-dňovej lehote. Odvolanie podal 22. novembra 1995 a týmto dňom sa dostalo do dispozície riaditeľa útvaru SIS, voči rozhodnutiu ktorého bolo podané. [REDAKOVANÉ] poukázal na skutočnosť, že dňom 17. novembra 1995 bol prepustený zo služobného pomeru a jedinou adresou, ktorú bolo možné použiť pre doručovanie písomností je Slovenská informačná služba P. O. BOX 69, Bratislava a jedinou osobu, ktorá oficiálne vystupuje pri verejnom styku je riaditeľ SIS. Adresovanie podania priamo riaditeľovi útvaru SIS by považoval za porušenie platných zásad v SIS. Tým, že riaditeľ SIS preskúmal celý spisový materiál, došlo podľa jeho názoru k vyčerpaniu riadnych opravných prostriedkov, čo považuje za splnenie podmienky uvedenej v § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa [REDAKOVANÉ] sa riaditeľ SIS vo svojom odôvodnení dovoľáva § 123 výnosu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo 16. decembra 1991, č. p. RL - 714/2 - 91, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru (reg. pod. č. 567 v čiastke 107/1991 Zb.), podľa ktorého: „Ak policajt podal odvolanie u odvolacieho orgánu alebo u nepríslušného služobného orgánu, aj keď bol o odvolaní riadne poučený (§ 127 ods. 1 zák.) je tento orgán

povinný bez odkladu postúpiť odvolanie príslušnému služobnému orgánu a oboznámi o tom odvolateľa. V tomto prípade je odvolanie podané včas, len keď príde v zákonnej lehote príslušnému služobnému orgánu“.

Touto okolnosťou sa najvyšší súd podľa tvrdení [REDAKOVANÉ] vôbec nezaoberal, pričom v dokladoch predložených k žalobe nebol dôkaz o tom, že príslušný riaditeľ útvaru SIS obdržal odvolanie až 7. decembra 1995 teda po 15-dňovej lehote a práve naopak, pri splnení podmienky „bezodkladnosti“ mal riaditeľ útvaru „SIS“ dostať predmetné odvolanie v zákonnej lehote.

II.

Služobný pomer k SIS bol s [REDAKOVANÉ] ukončený rozkazom riaditeľa 46. odboru zo 16. novembra 1997, pričom tento mu bol doručený 17. novembra 1995. Rozkaz vo veciach personálnych obsahuje poučenie, v ktorom sa uvádza, že odvolanie proti tomuto rozhodnutiu je možné podať u riaditeľa 46. odboru Slovenskej informačnej služby do 15 dní odo dňa vyhlásenia rozhodnutia. Navrhovateľ vo svojom podnete argumentoval tým, že svoje odvolanie z 22. novembra 1995 nemohol adresovať priamo služobnému orgánu uvedenému v poučení o odvolaní, pretože: „Podľa internej úpravy jedinou adresou, ktorú je možno použiť pri doručovaní písomností je: Slovenská informačná služba P. O. BOX 69, Bratislava a jedinou osobou, ktorá oficiálne vystupuje pri verejnom styku je riaditeľ SIS. Bolo by porušením zásad platných v SIS, ak by som svoje podanie priamo adresoval riaditeľovi ústavu SIS.“

Skončenie služobného pomeru a s ním súvisiace nároky sú upravené v ustanoveniach § 107 až 124 (Ôsma hlava) zákona č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov a samotné konanie vo veciach služobného pomeru je predmetom úpravy prvého až tretieho oddielu deviatej hlavy citovaného zákona (§ 125 až 141). Samotný zákon upravuje ako dôvody skončenia služobného pomeru, tak aj konanie vo veciach služobného pomeru, vrátane odvolacieho konania a preskúmavania rozhodnutí služobných orgánov súdom. Možnosť inej ako zákonnej

úpravy týchto otázok pripúšťa len § 140 citovaného zákona, podľa ktorého: „Ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnejšie upraví konanie vo veciach služobného pomeru.“

Podľa § 135 ods. 1 zákona č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov môže policajt podať odvolanie proti rozhodnutiu služobného orgánu do 15 dní, pričom v súlade s odsekom 3 tohto ustanovenia sa odvolanie podáva u toho služobného orgánu, ktorý rozhodnutie vydal. Uvedené ustanovenia zákona č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov je potrebné posudzovať vo väzbe na jeho § 141 (Preskúmanie rozhodnutia súdom), pričom odsek 1 tohto ustanovenia uvádza, že policajt môže podať na súde návrh na preskúmanie rozhodnutia služobného orgánu o svojom prepustení zo služobného pomeru podľa § 110 ods. 1 písm. d) alebo e), avšak takýto návrh je možné: „podať až po vyčerpaní opravného prostriedku podľa § 135, a to v lehote 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia“. Preto ak bol príslušník Policajného zboru prepustený zo služobného pomeru na základe § 110 ods. 1 písm. e) zákona č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov a chce toto rozhodnutie nechať preskúmať súdom v správnom súdnictve, musí najprv vyčerpať zákonom určený opravný prostriedok, t. j. odvolanie, ktoré sa v súlade s § 135 zákona podáva u toho služobného orgánu, ktorý toto rozhodnutie vydal. Z uvedeného vyplýva, že tento zákonný postup platí v plnom rozsahu aj na rozhodnutia (rozkazy) o prepustení zo služobného pomeru podľa § 110 ods. 1 písm. e), keďže pre ne zákon č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov neupravuje žiadny osobitný (a iný) odvolací režim. Uvedené ustanovenia zákona o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru možno súčasne chápať ako „spresnenie“ zákonnej požiadavky uvedenej v § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Opravnému prostriedku podanému spôsobom požadovaným § 141 ods. 2 zákona č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, ako aj § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku preto zodpovedá odvolanie podané v zákonom stanovenej lehote u toho služobného orgánu SIS, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

Ak však napriek výslovnému poučeniu oprávnená osoba podá odvolanie na inom orgáne než na tom, ktorý je v ňom označený (a to aj na odvolacom orgáne), vystavuje sa riziku, že dôjde k zmeškaniu zákonom stanovenej lehoty na podanie

odvolania. Zákon č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov osobitne nerieši situáciu, keď k zmeškaniu lehoty na podanie odvolania došlo preto, že účastník konania napriek tomu, že bol výslovne poučený o tom, ktorému orgánu a v akej lehote má svoje odvolanie podať, toto podal inému orgánu. Ustanovenie § 135 zákona sa vo svojom odseku 4 zaoberá len prípadmi, keď policajt podal odvolanie po uplynutí zákonnej lehoty v dôsledku nesprávneho poučenia alebo preto, že nebol o ňom poučený vôbec a odsek 5 rieši náležitosti odpustenia zmeškania lehoty, ak k nej došlo z iných „závažných dôvodov“. Takúto situáciu rieši len „podzákonný“ predpis citovaný aj navrhovateľom vo svojom podnete. Ide o výnos Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo 16. decembra 1991 č. p. RL - 714/2-91, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. Ustanovenie jeho § 123 uvádza: „Ak policajt podal odvolanie u... nepríslušného služobného orgánu, aj keď bol o odvolaní riadne poučený (§ 127 ods. 1 zákona), je tento orgán povinný bez odkladu postúpiť odvolanie príslušnému služobnému orgánu a oboznámiť o tom odvolateľa. V tomto prípade je odvolanie podané včas, len keď príde v zákonnej lehote príslušnému služobnému orgánu.“

Navrhovateľ podal odvolanie 22. novembra 1995, ale adresoval ho riaditeľovi SIS, a nie riaditeľovi 46. odboru SIS, t. j. tomu služobnému orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. Napriek tomu (a z dôvodov uvedených vyššie) však navrhovateľ tvrdil, že: „Podľa môjho názoru moje odvolanie podané 22. 11. 1995 sa týmto dňom dostalo do dispozície riaditeľa útvaru SIS, voči ktorému rozhodnutiu bolo podané“. Ďalej navrhovateľ uviedol, že: „V mnou predložených dokladoch v obžalobe nie je objektívny dôkaz, že príslušný riaditeľ útvaru SIS obdržal moje odvolanie až 7. 12. 1995, teda po 15-dňovej lehote“. V tejto časti svojho zdôvodnenia navrhovateľ argumentoval tým, že napriek tomu, že odvolanie podal u nepríslušného služobného orgánu SIS, dostalo sa v zákonom stanovenej lehote k riaditeľovi príslušného odboru SIS, ktorý o ňom aj rozhodol ako o odvolaní. Pre overenie dôvodnosti tohoto tvrdenia navrhovateľa sa ústavný súd 25. februára 1997 obrátil na SIS so žiadosťou o poskytnutie pomoci pri obstaraní podkladov na rozhodnutie ústavného súdu podľa § 31 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. v znení zákona č. 293/1995 Z. z. Z vyžiadaného stanoviska SIS z 5. marca 1997

(č. p. 80-23/201-2/97), ako aj z priložených príloh vyplynulo, že príjem odvolania [REDAKOVANÉ] bol zaprotokolovaný na 46. odbore SIS 7. decembra 1995 a k postúpeniu jeho veci odvolaciemu orgánu došlo 12. decembra 1995. Túto skutočnosť potvrdzuje priložená kópia príslušnej strany „Protokolu písomností 46. odboru“, ročník 1995, evidenčné číslo 041/95, číslo 268. Z uvedeného ústavný súd mal za preukázané, že navrhovateľovo odvolanie bolo riaditeľovi 46. odboru SIS doručené 7. decembra 1995, t. j. po zákonom stanovenej 15-dňovej lehote na podanie odvolania.

Keďže prvostupňový orgán nedostal v zákonom stanovenej lehote odvolanie proti svojmu rozhodnutiu, toto jej uplynutím nadobudlo právoplatnosť. V dôsledku uvedeného navrhovateľ nevyužil opravný prostriedok požadovaný § 141 ods. 2 zákona č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. K nadobudnutiu právoplatnosti rozhodnutia preto došlo pre nevyčerpanie opravných prostriedkov, a nie v dôsledku „vyčerpania riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú“ tak, ako to požaduje § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Napriek tomu však navrhovateľ tvrdil, že k splneniu podmienky uvedenej v § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku došlo, keďže riaditeľ SIS preskúmal celý spisový materiál, čím: „došlo z mojej strany k vyčerpaniu riadnych opravných prostriedkov a k splneniu podmienky uvedenej v § 247 ods. 2 O. s. p.“. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že tretí oddiel deviatej hlavy zákona č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov (Mimoriadne opravné prostriedky a preskúmavanie rozhodnutí súdom) umožňuje preskúmanie právoplatných rozhodnutí služobných orgánov SIS, ak sa „dodatocne zistia mimoriadne závažné okolnosti...“ (§ 138 ods. 1). Potom, čo uplynutím 15-dňovej zákonnej lehoty na odvolanie nadobudol rozkaz riaditeľa 46. odboru SIS zo 16. novembra 1995 právoplatnosť, akékoľvek ďalšie rozhodnutia služobných orgánov SIS (vrátane rozhodnutia jej riaditeľa z 22. januára 1996) sa už týkali len právoplatných rozhodnutí služobných orgánov SIS. Takéto rozhodnutia však nemožno pokladať za tie, uvedené v § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, keďže nadobudnutiu ich právoplatnosti nepredchádzalo „vyčerpanie riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú“. Preskúmanie právoplatného rozhodnutia riaditeľa odboru SIS riaditeľom SIS nie je

možné považovať za vyčerpanie riadnych opravných prostriedkov podľa § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku tak, ako to tvrdil navrhovateľ.

V ďalšom navrhovateľ tvrdil, že bolo povinnosťou riaditeľa SIS, aby jeho odvolanie bez odkladu postúpil príslušnému služobnému orgánu v súlade s § 123 citovaného výnosu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo 16. decembra 1991, ale, podľa tvrdení navrhovateľa: „Touto okolnosťou sa NS SR tým, že zastavil konanie vôbec nezaoberal“ a „pri splnení podmienky „bezodkladnosti“ mal riaditeľ útvaru SIS dostať predmetné odvolanie v zákonnej lehote“.

V tejto časti podnetu navrhovateľ pripustil, že riaditeľ príslušného útvaru SIS mohol dostať jeho odvolanie až po zákonnej lehote, ale ak by bol riaditeľ SIS (ako nepríslušný služobný orgán) jeho odvolanie postúpil „bez odkladu“ riaditeľovi útvaru SIS, tento mohol dostať jeho odvolanie v zákonnej lehote. Touto okolnosťou sa však najvyšší súd „tým, že zastavil konanie, vôbec nezaoberal“. Navrhovateľ v tejto časti namietol, že k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy došlo tým, že najvyšší súd nepreskúmal postup služobných orgánov SIS stanovený § 123 výnosu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo 16. decembra 1991, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru.

Z ustanovenia § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že sudy v správnom súdnictve sú povinné skúmať, či žalobca „vyčerpal riadne opravné prostriedky“, ktoré sa pre rozhodnutie správneho orgánu pripúšťajú. Ako už bolo uvedené vyššie, podľa § 141 ods. 2 v spojení s § 135 ods. 1 a 3 zákona č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov je proti rozhodnutiu služobného orgánu podľa § 110 ods. 1 písm. e) tohto zákona „riadnym“ opravným prostriedkom odvolanie, pokiaľ bolo podané v zákonom stanovenej lehote a na tom služobnom orgáne, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. K preskúmaniu tejto skutočnosti najvyšším súdom došlo, čo vyplýva z odôvodnenia jeho uznesenia z 27. septembra 1996. Nesplnenie zákonom určenej povinnosti žalobcom viedlo k zastaveniu konania najvyšším súdom.

Účelom čl. 46 ods. 2 ústavy je zaručiť prístup k súdu každému, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy. Prístup k súdu sa nezaručuje kedykoľvek, ale iba vtedy, ak zákon neustanoví inak. Uplatnenie práva zaručeného čl. 46 ods. 2 sa vymedzuje podmienkami ustanovenými zákonom. V okolnostiach dôležitých pre rozhodnutie o predloženej podnete rozhodnutie služobného orgánu (riaditeľa 46. odboru SIS) o prepustení navrhovateľa zo služobného pomeru zo 16. novembra 1995 nadobudlo právoplatnosť bez toho, aby predkladateľ podnetu vyčerpal opravný prostriedok podľa § 135 ods. 3 zákona č. 410/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. Pretože § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ustanovuje, aby všeobecné sudy v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmali len tie rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, zastavením konania podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku najvyšší súd neporušil základné právo predkladateľa podnetu priznané čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, pretože tento nespĺnil požiadavku, ktorou sa podmieňuje vznik práva na prístup k súdu pri uplatnení práva zaručeného čl. 46 ods. 2 ústavy. [REDAKOVANÉ] sa totiž v správnom súdnictve domáhal preskúmania rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť inak ako v dôsledku vyčerpania riadnych opravných prostriedkov.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd podnetu na vyslovenie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky označeným postupom najvyššieho súdu nevyhovelo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. augusta 1997

Za správnosť vyhotovenia

[REDAKOVANÉ]

JUDr. Július Č e r n á k
predseda senátu

